

KIADÓ HIVATAL:

BELICZEY-UT 4 SZÁM
hova az előfizetési pénzek
hirdetési és minden a
kiadóhivatalterületi köz-
lemények küldendők.

NYILTÉR*ben egy sor
közlelésdíj 50 fillér

HIRDETESEK
jutanyos áron vétetnek fel

SZARVASI LAPOK

TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.
SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

— ELŐFIZETÉSI ÁR —

Egész évre . . . 10 korona
Félévre 5 korona
Negyedévre . . . 2 k. 50 f.

— SZERKESZTŐSÉG —

Beliczey-ut. 4. szám. hova
a lapszemle részét illető
közlemények küldendők

— KÉZIRATOK —

nem adtatnak vissza

Hivatalos közlemények.

11384 I. Szarvas nagyközs. előlj.
1902

Hirdetmény.

Alólirottak Szarvas nagy község
előjárósága képviselőjében ezennel
közhírré tesszük, hogy a községi ren-
dőség és cselédség részére az 1903-ik
évre szabályrendeletileg megállapított
24 teljes öltönyt ruhát, 24 nyári nad-
rág, a községi kocsisok részére 4 nad-
rág és 4 mellény elkészíttetésének ár
lejtés útján leendő biztosítására az ár-
lejtés a folyó év november hó 17-én
hétfőn délelőtt 9 órakor fog a község
háza tanács termében megtartatni.

Az árlejtés feltételei a községi
számvevőnél a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Szarvason 1902. nov. hó. 7-én.

Az előjáróság nevében:

SALACZ JÓZSEF, GRIMM MÓR,
első jegyző. bíró.

A pénzügyintézetek ellenőrzése.

A hütlenség megint megcsufolta
a bizalmat. Az aradi ipari és nép-
bank sikkasztó igazgatója ismét szá-
porította azokkal az emberekkel a szomorú
eseteknek a számát, amelyek kiáltóan
bizonyítják, hogy az ellenőrzésnek a
pénzügyintézeteknél ma szokásos módja
nem elégséges arra, hogy a hütlensé-
g vezetői ki ne játszhassák a igaz-
gatókat, meg a felügyelőbizottságok
örködsét.

Böhm Adolf meg a vele hason-
szőrűek nem máról holnapra végzik
el bűnös munkájukat; évekig sik-
kasztanak, évekig csinálnak hamis
mérlegeket, évek során vallják azokat
jóknak és helyeseknek az igazgató-

ságok és felügyelőbizottságok és évek
hosszu során át veszik azokat tudomá-
súl a törvényszékek, mintha csak
a hűség, az igazság, meg a becsület
rótták volna egymás mellé a szá-
mokat.

Azok a sikkasztások, amelyek
vidéki pénzügyintézetek tanulságos tör-
ténének lapjait itt-ott bekeketítik,
rendszerint hosszú évek bűnös mani-
pulációinak takargatásáról beszélnek.
Igy történik ez rendszerint máshol is.
Ha vizsgálat a leégett ház tulaj-
donosának, hogy a szomszéd háza
is leégett: legyen akkor vizsgálat-
sunk, hogy a pénzügyintézetek sikkasztá-
sok krónikájában nem vagyunk az
első, de nem is az egyetlen; az-
után az a mód, amely szerint a ma-
gyar pénzügyintézeteknél sikkasztanak:
hol körmönfontabb, hol együgyűbb
formában csak ugyanaz, amelylyel
Ausztriában vagy Németországban
csinálják az igazgatóságok és felügyelő
bizottságok kijátszását.

Azt hiszik sokan, hogy a keres-
kedelmi törvény varható revíziója
megtalálja majd a módját annak,
hogy a részvénytársaságok, meg a
szövetkezetek vezetői és ellenőrző
közgei ne lehessenek áldozatai a tiszt
viselő bűnös üzemeknek és a pénz-
intézetek élére került, nagy bizalmat
élvező vidéki hatalmasságok gonosz-
ságai révén ne kerülhessen bajba az
igazgatósággal és a felügyelőbizottság
gal egyetemben a betevő, aki össze-
kuporgatott garasait bizzára a jövővi
urakra. Ámde aki végigvizsgálja az
európai törvényhozások idevágó al-
kotásait, az tamáskodó fejbőlintással
kénytelen ellentmondani a remelkedő
várakozásának. Amíg korlátlan autonó-
miában egyesül a tőke, vagy egye-
sülnek az egyesek: lehetetlen rájuk
diktálni, hogy ne csak tőkésüket
vigyék bele az egyesülés kereteibe,

hanem szedjenek magukba elegendő
tudást és rendelkezzenek elegendő
idővel is arra, hogy a vezetés mellett
az ellenőrzést is kifogástalanul ellát-
hassák.

De van a kérdésnek más, nagyon
jelentős oldala is. És ez az, hogy épp
ezek a pénzügyintézetek, amelyek ma
érvényben levő törvényeink keretében
akár részvényes társaságok, akár
szövetkezetek formájában alakultak,
a magyar gazdasági életnek példát-
lanul álló nagy szolgálatokat tettek.
Ki tudja, milyen kárát vallaná egész
hitelrendszerünk, ha bármiféle políciá-
lis intézkedéssel maga a törvény
nyulna bele az intézetek belső életébe?
De különben is mit használ a német-
nek a „Treuhand“-intézmény, mit az
osztráknak a „Regulativ“, meg a biz-
tosító intézmény. Visszhangot adnak
e kérdésre azok a hütlenségek, meg
sikkasztások, amelyek ott is, itt is
magnövelték a bűnkrónikák kötetét.

A hiteléletnek szabadság kell.
Ahol tőke egyesül a tőkével, hogy
hasznót teremtsen, ott szabadságot
kell biztosítani a munkának. Még az
ellenőrzésnek is, amely a munka igaz
utait vizsgálja, még annak is a sza-
badtság jgyében kell élnie.

Az angol „public accounty“-t,
nyilvános ellenőrt nem kényszeríti rá
egyetlen törvény sem a részvényes
társaságokra. De azért egyetlen angol
részvénytársaság mérlege sem kerül
közre, mielőtt azt a nyilvános ellenőr
meg nem vizsgálta és alá nem írta.

Angliában is csak azoképen bízik
a részvényes az igazgatóságban meg
a felügyelő bizottságban, mint nálunk.
De az igazgatóságok és a felügyelő
bizottságok, mérlegelve a maguk nagy
felelősségét, megosztják azt, szabad
rendelkezés joguk alapján, azokkal az
emberekkel, akiknek más dolguk nin-
csen, mint épp az ellenőrzés, akiket

tudás és megbízhatóság arra rendelt,
hogy kiegészítsék az igazgatóságok
és felügyelő bizottságok munkáját.

A nyilvános ellenőr megbízható-
ság tekintetében olyanféle ember
Angliában, mint nálunk a királyi köz-
jegyző. Oklevele a tudása, ajánló
okmánya a kipróbált erélyessége. Az
igazgatóság maga nyitja meg neki az
intézet ajtóit. Akkor toppan be oda,
amikor akar. És ha ő bent van, ki
kell akkor vonulni az intézetből min-
den tisztviselőnek, Ő meg a segédei
dolgoznak bent és tudásuk, meg a jó
szemük előtt nem lehet eltitkolni
semmit. Angliában, meg azokban
az országokban, amelyekben angol
mintára meghonosított a nyilvános el-
lenőri intézmény, nem is fordulhat
elő, hogy 10-15-20 évig hamis
mérleget írjon alá az igazgatóság és
a felügyelő bizottság.

A Länderbanknál megessett nagy
sikkasztás, meg a prágai Szt.-Vencel
szövetkezet bűnös vezetésének felde-
ritése óta Ausztriában is készülődnek
rá, hogy meghonosítsák az angol el-
lenőrző intézményt.

Talán, mert osztrák import után
sok minden talált otthonra nálunk,
meglehet, hogy az ő kezdésük majd
kedvre sarkal bennünket is és anyil
vános ellenőri intézmény meg-
honosítása kapcsán megoldhatjuk majd
a pénzügyintézet reformkérdésnek
egyik legfontosabb részét, az ellen-
őrzést.

Nem kell hozzá se törvényes in-
tézkedés, se miniszteri rendelet, sem
senki másnak a beavatkozása, néhány
bátor lelkű igazgatóság, megtegye a
kezdőlépést és megnyissa a gonjaira
bizott pénzügyintézet ajtóit hozzáértő,
független szakembereknek.

Nálunk a pénzügyintézetek vezetése
ben és ügykezelésében jártas szakem

TÁBOZA.

... És szabadíts meg a gonosztól ...

— Falusi történet. —

A forró júliusi nap már felsikkasztot-
ta a rétfekete földjét, letörtülte a mezei virágok
könyves kelyheiből az élet harmat csepjét, be
fejezte hajnali munkáját a tovább siklott a
végtelen égbolton, egyetlen felbő sem zavarta
meg hosszú útjában. . .

Az öreg, összebicsavardott harangosó
fürgő lépdegelt a templom felé — bizony
már régen járja ezt az utat. Ugy össze van
már növe a szive-lelke a faluval, hogy on-
nan ugyan semmi el nem választhatja. Oda
lenne minden boldogsága a jámbor istenfő
embernek, ha csak egy nap volna is el, hogy
nem ő kondítaná meg azt az ócska harangot
az ő legjobb, legkedvesebb pajtását. Nincs
is háládatosabb ennél a harangnál, ha meg-
kondítja az öreg, menten megszólal — ha
tompá is a hangja, megérti azt mindenki a
faluban, mert keresztvetés, imádság és a
felelet:

... Most ért fel az öreg a sötét harang-
padlásra. Felre tolja a templom torony za-
kolatán falára. Az aranyszínű sugarak gyor-
san átmennek a nyíláson, hogy megosszák

fényüket az ő Urukak hűséges vén szolgájával,
a haranggal. S míg a játszi napsugarak kü-
rülveszik a harang karimáját, addig az öreg
harangosó kitekint a szalukáteron, végig néz
az egész falun — mesze elbámul a szántó-
földek végtelen rónáján. Jóleső megelégedés
sel nézi a természetet, a mely az imént szü-
letett meg a jótékony napnak egy új tekinté-
tetére. Most meg fordul az öreg a megkon-
ditja a harangot, hogy tudára adja a falu
népének, hogy Istenhez fohászkodják a napi
munka előtt.

... Lassan, csendben jönnek a hívők
áldást venni az Urnak — most nagy szük-
ségre van Isten segítségére, vásári napi lesz
bent a városban s a gazdaembernek sok függ
egy ilyen naptól, hogy szükségét ne lánson
pénzben, — jó meleg ruhában.

Egyre jönnek a hívők — igaz lélekkel
hintik meg magukat szentelt vízzel a kereszt
jelében. Az öreg asszonyok térdelve mondják
az olvasót a hideg templomkővén, a férfiak
álva hallgatják a misét, a gyermekek pedig
a mellék oltárok lépcsőfokán üldögélnek,
onnan bámulják összekucsoft kezekkel az Ur
házának díszes mennyezetét. Az orgona hang
ja is belevegyül a misébe lágyan, csendesen
édes összhangba vonva buzgólkodó lelkek
fohászákat. . .

... A mise végét ért, lassan szétoszla-
nak, ki ki indul hazafelé, hogy hogy holmi-
ját rakja fel a szekerére, mások mezei mun-

kájuk után néznek. Az egész falu népe moz-
gásban van, az öregek segítenek a batyukat
felrakni, az asszonyok elomósiáról gondos-
nak, s a gyermekek ujjongnak örömlükben
— már előre gondolnak a vásárfára.

Igy készül minden nagy sürgős-forgás
sal a házakban. Torocky Istvánnak a jó mó-
dú parasztagdálának is utra készen állott a
szekere. A felesége az ajtóból várt az elme-
netelre. Az ura oda lépett hozzá, még egy-
szer magához ölelte s megcsokolta a halvány
arcát, aztán felpattant a szekere, közébe
vágott a két szürke lónak s megindult a
szekér csendesen, lassan, csak egy porgo-
molyagott hagyva maga után. . .

Az asszony betért a házba, rávetette
maga a hűvös vaspántos ládára. A kis fű
még aludt, még mint egy kis angyal pihent
ott a tulipános hinta bölcsőben. Igaz, hogy
kinőtt már abból az időből, hogy bölcsőben
háljon, de nagyon szereti ezt az ingó jószá-
got. Minek szegjék a kedvét, ugys minden
ki csak egyszer boldog ezen a világon, abban
az aranyos, napsugaras, áldott gyermek-
korban. . .

Csendben teltek a percek a kicsiny
falusi házban, mintha kihalt volna, hogy
nincs itthon a gazdája — pedig sohasem volt
az az ajtó, mindig a szeretet csendje honol
benn.

A nap már körülfutotta ivpályáját, le-

menőben volt, utolsó sugaraival áldását hinte
a kicsiny házikó ablakabláira,

S míg lecsendesül minden a kislátó ha-
tárán addig emberek jönnek-mennek kaszá-
val kezükben áldásos munka után édes
nyugalomra térni. Jóságosan köszöntenek
be a házak udvarára, hol hangos beszéd
közt ülnek az asszonyok a tornácz feljá-
ratánál.

Végre elnémult minden, a téli hold
szép ezüst fényben uszott s mint valami
apró mécsesek gyultak ki körülte milliárd
csillagok.

S míg bent a jó asszony ölébe ültette
a kis porontyot és szép aranyos meséket
mondott el neki, addig kint a sötétben, el-
szánt merészséggel szötte tervét egy falusi
legény Bokotán János. Fiatal legény Bokotán
János. Fiatal legényember volt még — gesz-
tenye színű haja majdnem a vállára omlott,
nagy széles karimájú kalapját a szemöldö-
kére huzta. Régen volt már ilyen alkalomra
hogy egyedül találhassa azt az asszonyt,
hogy számon kérhesse tőle ígérteit.

Bosszút akar állni azon a hütlensé-
szonyon, a ki olyan könnyen elfeledte. Fel-
fort a vére, az a tüzes vér, a mely már
oly sokszor megrontotta élete boldogságát.
A faluban sem igen szerették, kerülte min-
denki, a lányok is csak kurtán csinyján bán-
tak vele, aztán otthagyták, elfelejtették. Ki-
nek is kellett volna az ő szeretete, az Isten

kerékét csak akkor hívjuk meg ma
nyen vizsgálata, ha már baj van.
Az angol akkor hívja őket, amikor
még minden rendben folyik

Ugaz, hogy a későbbi meghívás
ra nincsen is nagy szükség. Mert
olyan az mint az eső után köpönyeg.

Az adóprás működik. A gaz-
dasági pangás, az ipari s kereskedelmi
élet stagnálása már ama fokához ér-
kezett, a melyen túl már csak a
miványa, az abszolut semmi következh-
tethet s mégis az adóprás ujiból s to-
lézhetőbb mértékben működik.

Rengeteg ment az ország összes
penzügyigazgatóihoz az adók szigorubb
bebehajtása ügyében. Kegyetlen és kér-
lehelien makacssággal fogják behaj-
tani tehát ezentúl az adókat, még az
adóalanyok tönkretételével is.

A költségvetés kiadásai pedig nö-
vékednek. A civilizált emelni szán-
dóknak, a behivatott póttartásko-
soknak pedig fegyverrel, ruházatra
s municzióra van szüksége,

De a kiadások emelkedésével a
bevételének is emelkednie kell. Fel-
emelik tehát az adókat. Az adókulcs
már feljebb nem srófolható, a szegény
adózó polgár már így is véres verej-
tékeivel adóz nagyhatalmi állásunknak,
kifundálnak tehát majd valami pótt-
adót.

Oh hiszen még vannak egyes bus-
maradványok polgártársaink terágott
csontjain. Még fiktet a vér elernyedt
tagjaikban, még ki lehet onnan szo-
ritni valamit. Ha aztán a nagy szo-
ritástól benn fúlad a szusz az adózó
alanyban, hát édes istenem egy adózó
alanyal kevesebb lesz terhére az
adóhivatalnak, exekutornak meg mi-
egyébnek.

De azt már igazán nem követel-
hetjük, hogy az udvartartás kilencz
millió korona civilistával megeléged-
hessék? A Rongyos kilencz millió.

Abból ugyan nem igen sokat le-
het parádezni — Bécsben.

Hát még a póttartalékok! Egye-
dőre ugyan még lefujtak nekik, de nem
kell elbizakodni, amit egyszer ott fenn
a magas hadvezetőségben a fejké-
vettek, arról ók nem egy könnyen tesz-
nek le. Majd előhozakodnak vele a jó
szó eszlekedése. Addig puhítják, előké-
szítik számára a talajt.

Harmincz ezer dolgos kezét fognák
ezáltal hiabavádo munkába. Harmincz
ezer család fentartót vonnak el legke-
resztélyesebb missziójától.

De úgy kívánja ezt nagyhatalmú
állásunk! Lépést kell tartani Európa

nagy és gazdag államaival, még ha
belé szakadunk is a nehéz kereszt-
cipelésébe.

S az adóprás működik! Bár
érezhető, hogy nem oly sikerrel, mint
az előtt, de ime jó a rendelet s a
kétő szigorú van foganatja. Az
igaz, hogy egy csomó existencia el-
kallódik a nagy szigor következtében,
egy néhány hű honpolgár, lelkes
hazafi koldusbotot ragad s átkozva
menekül boldogabb hazába, de a fő,
hogy a rendelet hatályos legyen:
többi a polgárok jövedele s vele a haza
üdvé felvirágzása mellékes. Első s leg-
főbb a nagyhatalmú állás s a
spráde!

Kereskedőink és iparosaink pedig
véres verejtékek próbálkoznak a kö-
zzelgő tönk vigyorgó rémével küzdeni.
De úgy látszik hiába. Segítség helyett
kapnak adóemelést. Türelem helyett
transferalást.

Csak így tovább kedves magya-
rom s nem adok tíz esztendő, mind-
nyáján egész pereputyostókat költöztünk
az új hazába tul az óceánra, a hol
legalább azt kinek istenem s két dol-
gos tenyerén kívül nincs egyébe, nem
zaklatják az adóprás szorgos tisztvi-
selői.

Ujdonságok.

Iskola látogatás. Nt. Placskó
István elkész a múlt hét folyamán
me látogatta az egyház azon iskoláit,
a melyek az ó-templom köréhez tar-
toznak. Az iskolák ezen látogatása
csak hasznára van a tanügynek,
továbbá meggyőződést szerez a látó-
gató lelkes arról, hogy az ev egyház
iskoláin bizony sok a javítani való
különösen padokat, ablakokat, kály-
hákat illetőleg.

Próbátál Kedves ügyes vóit,
mínt mindig. A béli terem a verőfény
és mosolygás helye; most kétszere-
sen az, Arcz, szem, hang, piczi lábak
takaros lejtése, minden a távaszt
lehel, mikor azok járják a tánczot,
kik igazán fiatalok: fiatalok testben,
szívben, ártatlanságban, gyermeki
naivitásukban. A mi jó veterán kécz-
mesterünk, Dobos Adólf ez idén is
bemutatta fáradsága eredményét és
újra elnyerte mindnyájunk elismerő
méltánylását. A múlt szombati bál
azonban többet is hozott számára.
Harmincz éve, hogy városunkban leg
első tánczórát adta; ez a harmincz
év fokozatosan növelte a benne he-
lyezett bizalmat, becsülést szeretetet.
Csak egy nem változott: az ő kedve
es fiatalos mozgékonyága városunk

egész közönsége osztott abban az
elismerésben, melyet egyik legújabb
tanítványa rövidke beszédével kifeje-
zett. A felhangzó éjlen és taps attól
a nagyszámú jelenvöltől eredt, ki
ugyancsak részt vett a téggelig tartó
fesztelen mulatozásban! Krónikát
írjunk? Megírjuk, hogy minden na-
gyon szép volt: hogy az első négyest
száztíz pár tánczolta? Főlölegés.
Ismerjük a Dobos próbáljait. Ezek
csak jól sikerülhetnek! Zárjuk e so-
rokat jókívánságunkkal: Isten ítél-
tesse, tartsa meg még évek hosszú
során át körünkben a mi veterán
táncztanítónkat!

**Vármegyebizottsági tagválasz-
tás.** Id. Kollár János halálával a II-ik
alkerületben megüresedett vármegyey-
bizottsági tagságot f. hó 10-én föl-
tette be Szarvas közséje. A választás
a Rohoska-féle iskolában ment végbe
Dancs Szilárd győzelmével. Dancs
Szilárd a függetlenségi párt jelöltje
71 szavazatot kapott. A szabadelvű
párt jelöltet nem állított.

Halálozás. Dszter Fanni
József városunk kiváló iparosa f. hó
10-én kora hajnalban rövid szenvedés
után elhalt. Temetése f. hó 11-én d.
10 órakor ment végbe igen nagy
résztvétel mellett. Az elhunyt temetésén
a „Népkör” testülettel volt részt.

A mi villanyvilágításunk. A
mínt értesülünk, a közel múltban a
Hazai Villamosági Részvénytársaság
egyik főmérnöke lent járt minatunk s
egy szűkebbkörű értekezleten bemutatla
városunk villanyvilágításának a ter-
vezetét. Az értekezleten résztvettek:
gróf Bolza Geza, dr. Wietand Sándor
főszolgabíró, Salacz József, Grimm
Mór községi bíró és Mikolay Mihály.
A fent megnevezett „Hazai Villamos-
sági Részvénytársaság” főmérnöke,
Rimanóczy Béla előbb a szarvasi ta-
karékpénztárnál is járt, mert úgy ér-
tesült, hogy a szarvasi takarékpénztár
akarja a villanyvilágítást behozni.
Rimanóczy főmérnök tervezete szerint
szarvason a villanyvilágítás aránylag
kevesebbe kerülne, mint a mostani
apatriarchalis utcai világításunk. El-
hiszük, hogy a dolog úgy áll s mi
magunk is szívvel óhajtunk éjjele-
ként a nappali világítást, ha ezt
körülményeink megengednek. Sok
olyan dolgunk van minékünk, a mit
előbb sürgősen rendbe kell hoztunk
és csak azután jöhet a villany. Jó
gyalogjárónk kevés, kórházunk rossz,
artézi fürdők még nincs készen.
Előbb ezeket s ha ezek készen álla-
nak, akkor világítsunk villanyval.

Tejzövetkezet Szarvason Köz-
ségünk gazdalközönsége vármegyénk

alispánjának a fölhevására tejszövet-
kezetet akar alakítani. E végből f.
hó 13-án egy szűkebbkörű bizottság
ment át Békésre, hogy az ottani tej-
szövetkezetet tanulmányozza. Ha te-
kintetbe vesszük, hogy közséjük tej-
termelésének majdnem 3/4 része a ta-
nyákra esik, ahig hisszük, hogy a
tejszövetkezet megalakítása sikerüljön,
Tejfogyasztó közönségünk igen cse-
kely. Nagyobb kivételre s a tej külön-
féle feldolgozására ahig lehet számi-
tánunk, mert hisz tegelőink eltűntek
s gazda közönségünk tehenészete té-
fen ép úgy, mint nyáron a jászolra
szorul — a mi pedig, különösen a
hisz gaztlakról elég költséges s a na-
gyobb, tehetősebb gazdakkal a ver-
sényt föl nem veheti, méft kisgazda-
ink a szó legszorosabb értelmében
„házi” állatnak használják a tehenet.
Nem a kivételért, de házi szükségle-
lért, a trágyáért tartja gazdáink leg-
nagyobb része a tehenet. Lehet
azonban, hogy a vállalkozás sikerül
s a tejszövetkezet eszméje valóságot
köt.

Fényes esküvő. Sakkó Soma a
szarvasi főgymn. fiatal jeles tanárja tegnap
nov. 15-én esküdt örök hűséget, Békára
Gyula főgymn. érdemekben megözült igaz-
gató hájos leányának, Jolánkáéé. Az egyhá-
zi esküvőt. Scholtz Gyula tőkész végző-
te s a fiatal pártól könnyekig megható úb
széket írtak.

A szerencse olyan, mint a fény. Az
emberek gyarlósága abban tünik ki, hogy
szerencsésüket egész életükön át ott keresik
— ahol nem találják. A szerencse olyan,
mint a fény, maga mutatja meg magát,
csak észre kell venni. De aztán meg is kell
fogni. A meddig a fény világít, addig kell
kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a
legnagyobb nyoremény. a 600,000 koronás
juttalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott
1/2 beosztású sorsjegyre eset és így ezen leg-
szerencsésbb főúrasító egyszere nyolc sze-
gény embert telített boldoggá. A hová a
szerencse egyszer betette a lábát, ott jó ide-
ig meg is szokott maradni, kísérelje meg
hát mindenki szerencsését és rendeljen sző-
kilyorsorsjegyeket Wolf Hugó bankházában,
Budapest, Bányay utca 40. Az új terfő
rini, 6000 nyereménytől szaporított XI.
sorsjáték első osztályának kizáása már 1902.
évi november hó 20. és 21-én tartatik meg.
Evi sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy
fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolcad 1
K. 50 fillér.

**A Békésmegyei Egyetemi Ifjók
körének közgyűlése.** Folyó hó 8-án folyt
le a B. k. T. K.-nek ez idői negyedik köz-
gyűlése, a nagy látogatottságnak megfelelő
gazdag napirenddel. Miatán az útszámoló
bizottság ponttári jelentését s tudomást

háza helyett a korcsmát járta, gyakran vir-
radt ott rá a fényes nappal.

De évek előtt még jobb világot látott,
mert volt mégis egy valakije ezen a széles
világon, a ki szerette; — egy leány, a ki
megosztotta a szívét vele. S most már ez is
elfeledte, — elfeledte három év alatt, míg ő
mesze tájjából bent katonáskodáskodott a
városban.

Elfelelte a szívét, szeretetét is megosz-
totta már egy másik legénynyel. Pedig ré-
gen hányzor ölelte, hányzor csókolta meg
ezt a leányt, akiről azt gondolta, hogy hű
desz ígérethez, a mit sok holdvilágos este-
ken fogaltak egymásnak a szabad ég
alatt.

És maig ő bent szolgált a városban,
hányzor kereste fel a kaszárnya udvarán,
hogy emlékeztesse arra, a mit szívében rej-
teget s hányszor üzenne a falubelivel, hogy
már alig várja, hogy kiszabaduljon, leve-
szet a mundért, hogy felszolgálja avval a pa-
tyolat tiszta ruhával meg darutollas ka-
lappal.

Az idő eljárt — s egy szép napon már
kiszált minden régi emlék a leány szívéből
oda adta szívét, boldogságát egy másiknak,
a ki talán jobban tudja szeretni.

De a legény nem felejtett s ha egy
egy taláival találkozott el-el beszélgetett

ővéről, taluja dögáról még azt az asszonyt
is megkérdezte, hogy mint megy a dolgá-
nak sojja, a ki olyan szívtelenül otthagya
akkor, mikor abban az idegen városban
egyedül ő volt a vigasza — ő volt minden
gondolata.

Most kiszabadult. — Ismét itt van a
falujában egyedül, elhagyva. Szomszóságá-
ban megújult minden emlék, mely a leány
hoz fűzte. De ez a tudat most már bosszu-
vá forralta a szeretetet.

És kiért, miért, áldozta fel az ő sze-
relmét? — Azért a kis házikóért, csűrért,
maroknyi földért. Biztosan azért, mert a ziv-
ve akkor még az övé volt. Elfelelte ígérte-
t a mit ő szentül őrzött meg. Ezek a szavak
csengtek a tüdőbe, ez vezette ide a régi sze-
retője házatajéka felé, evvel izmosította aka-
raterejét a számonkérésre.

Jó idő óta kerülgette már a házat, vár-
ta, hogy lecsendesüljön körülte a világ.

Elérkezettnek látta az időt a bosszuál-
lásra, — megfogja öni ezt az asszonyt —
megfogja fojtani a bűvesi ágán, hogy mire
haza jön az ura, csak hült testét találja ott,
a lelket bűnnel megterhelve küldi a más
világra.

Ő már ugyis lezárt az élettel.

Nem sokáig időzik ennél a gondolatnál
a szenvedély hevében a benyomások elmo-
sodnak s nem is tartósak.

Csendes léptekkel megindult, a ház elé
jött, itt fog bemenni ezen a házba, a me-
lyen keresztül csalta meg ez a hűtlen asz-
zony... Az ajtó előtt állt már — hallgatód
zott. Csend volt, kis világosság szóródott a
kukulykon keresztül.

A nyíláson nem látott jól be — me-
került a házat — gondolta magában s az ab-
lakon keresztül fog benézni.

... Bent nyugodtan voltak, nem is
gondolva, hogy milyen veszély fértyegeti
zavartalan boldogságukat. A gonños anya
már elkészítette a kis fiu búcsú ágját, szép
tisza fehérneműt húzott a kis párnájára. A
kis fiu levetkezett, szépen rendbe rakta ru-
hácskáját, aztán oda hajította szép firtjeit az
édesanyja vállaira. Majd összokulcsolta kiscsiny
kezét s ott inádkoztak mindketek a Szűz
Mária képe alatt.

A legény akkor ért oda az ablakhoz,
mikor az első fohászát rebegte vékony hang-
jával a szeretett gyermeknek. A lámpa halvány
sugara misztikus fénybe burkolak az egy-
szerű házikó szerény bútorzatát. Ott állott a
legény az ablaknál pár pillanatig, míg a ki-
alvó lámpa fénye elnevezett a hold suga-
raiban s a gyermek ajkáról elnem hangzott
az utolsó fohász az Ur lábai elé:

... és szabadíts meg bennünket a go-
nosztól...

Egy pillanat s nagy változást vett ész-
re önmagán, érezte hogy azt a kemény,
bosszuszomjas szívet, megolvastotta a szere-
tet lángja. Megszólt: lelkében az igazságos
ítélelő.

— Menj innen, menj, ne dult fel ve-
d a család előtt. Körömben utának ezek nél-
külled és, teljes az ő boldogságuk a te szíved
nélkül is. Menj, menj és szabadítsd meg ezt
a házat minden gonosztól, te káromold az
istenet, hanem féljed s higgy benne, mert ő
él s megvédi a jókat a gonosztól.

És elment a legény tovább, lelkében
az öröm s bánat árja hullámzott, ment és
elhaladt a zajos korcsma előtt, még oda sem
tekintett, ment egyenesen a templom keri
félig — helemte kalapját és áhitattal hallott
térdre s bűnön inádkozott. Mintha tisztára
akarná törösi bűns gondolatát, ott verekelt
jó ideig a templom előtt.

Nem sokára megkondult az esti harang-
szó, békét, áldást hintve a távol messze-
ségbe.

Az öreg harangozó szent áhitattal hall-
gatta vén barátja hangját, a ki elstogta
neki, hogy visszatért urához egy eltévedt
bűnös lélek.

vette a közgyűlés, megadta a szünidei választmányának a felmentést és lelkiismeretes működéséért köszönetet szavazott. Tudomásul vette a rendes választmányának eddigi intézkedéseit. Főntos, életbévágó indítványok kerültek ezután napirendre és lettek határozatokká. Hogy a legsúlyosabb anyagi helyzetben levő egyetemisták is be lehessenek a körbe is részt vehessenek annak tévkenységében, elvezhessenek a környezettől kedvezményeket, a fagsági díjat a közgyűlés le szállította évi két koronára. Az ifjalmi munkásság minél hatékonyabb fejlesztése céljából a jövőben pályadíjakat fog kitűzni a kör. És hogy ezen munkásság ne csak fellegvégzett munkát eredményezzen a jövőben a közgyűlés előkerülő irodalmi téfínkeket és szavazatokat megbeszélés, bírálattal tárgyalva teszi. Új életet nagyobb lendületet hivatnak megteremtteni a határozatok. Elhatározták a kör hogy a következő közgyűlés idejének egy részét Erzsébet királyné emlékének szenteli. Kécsmárk Endrénék, a jelenkor ifjúsága az idealizmus hanyatlása ezúttal gondolatban tartalmás nyelvezetben magyarul megbeszélés tárgyalta meg a kör majd a kör. (Az esetek álmait várasztott) és Dimák Géza (Walesi bárdok) szavazata fogadta ki a következő üléssel.

Vármegyei hírek.

Vármegyei igazbó választmány
Legutóbb tartott ülésén intézkedett Hoffmann Alajos és dr. Frankó László megbizottsági tagok halálával megüresedett tagsági helyek betöltése tárgyában. A választás napja a decemberi közgyűlésen fog meghallgatni. Igr. Werckheim Ferencz felelősséget áttette a bíráló választmányhoz.

Megbizottsági tag választások.
A folyó hó 10-én voltak a megyei bizottsági tag választások a megüresedett tagsági helyekre és pedig Gyulaváros 136 lakosai között, Békéscsaba község 41. és 42. alkörületében, Orosháza község 1. alkörületében, Körösladány községben és Szarvas község II-ik alkörületében. A szavazás mindent a legnagyobb rendben történt és a törvényes alakzatosságok megtartottak. A választások eredménye a következő: Gyulaváros választási elnöke: Márki János. Leadott összesen 210 szavazat, melyből az 1907. év végéig terjedő megbízatással eszik dr. Boddy Zoltán országgyűlési képviselőre 96, Szentpéteri Emilre 68, Popovits Józsefira 47, dr. Berényi Árpádra 75, az 1904. év végéig terjedő megbízatással: Kisek Jánosra 78, kik ez alapon megbizottsági tagokká megválasztottak. Békéscsaba I-ik alkörületben választási elnök: Haan Béla. Leadott 89 szavazat és az 1907. év végéig tartó megbízatással 85 szóval megválasztott dr. Margócsy Miklós. A II-ik alkörületben választási elnök: dr. Fáy Samu. Megválasztott az 1904. év végéig tartó megbízatással 57 szavazat közül 38 szavazattal Vilih István. Orosházán választási elnök: Bolla Sándor. Leadott összesen 64 szavazat, melyből Vanyel Szilárd kapott 57, a ki 1907. év végéig tartó megbízatással választott meg. Körösladányban választási elnök: Chikó László. Megválasztott az 1904. év végéig tartó megbízatással 23 szavazat közül 11 szavazattal: Cs. Nagy János. Szarvason választási elnök: Zlinszky István. A leadott 71 szavazat Danes Szilárd kapta, ki így az 1907. év végéig tartó megbízatással törvényhatósági bizottsági tagul egyhangulag megválasztott. A választási elnökök az eljárásról felvett jegyzőkönyvet, szavazalapot és névjegyzéket mind beérjesztették a vármegye alispánjához, a ki azokat a vármegyei igazbó választmány elé fogja terjeszteni az esetleg beadandó felelősséggel együtt.

Névváltoztatások. A m. kir. belügy minister ur megengedte, hogy kiskorú Grünbaum Deszö csorvási lakos vezetéki nevet Gárdos-ra, kiskorú Weiszfeld Lipót orosházi lakos Vársanyi-ra, kiskorú Kürty Adolf csorvási lakos Kalmár-ra és Grünblatt Mózes endródi lakos tanító Uélmés-re változtatták át.

Kinevezés. A vármegye főispánja Dr. Brauner Sámuel lemondása folytán

megüresedett kórházi segédorvosi állásra a vármegyei kórház sebészeti osztályához Dr. Bagarus András, a Hódmezővásárhely városi Erzsébet szemkórház segédorvosát nevezte ki.

Vidéki hírek.

Veres kereszt bál. Az orosházi Veres kereszt egyesület f. hó 22-én az „Alföld” szálló fényesen díszített nagy termében táncvigalmat rendez. A mulatság tiszta-jövedelme a szegény gyefmeket karácsonyi felruházására fordították. A táncvigalmat hangverseny előzi meg, melyen Thék Endre és Braun Sándor budapesti hírlapíró is szerepelni fognak. A mulatság iránt élénk az érdeklődés igen sikerülnek ígérkezik.

Az Orosházi kaszinó pályadíja. Mint már többször jeleztük a kaszinó 3 darab 10 koronás aranyat tűzött ki egy szépfrodalmi dolgozatra. A pályázat november hó 1-én járt le, s ezideig 5 pályamű érkezett be Dr. Jászó Elek kaszinó elnökhez. A pályaművek felett a bíráló bizottság fog határozni. A pályanyert mű a legközelebbi éssinói estélyen fog felolvastatni, mikor is felbontatik a szöveg nevére rejti jelölés levele is.

Népgyűlés Berényben. Mezőberény községében népgyűlés volt a gazd. sági munkás és eselődsegélypénztár terjesztése érdekében. A népgyűlést a Magyar Király száló nagytermében tartották meg, melyen háromezáz ötszáz részt vevő nagy érdeklődéssel. Popovics Szilveszter békési fűszalagbőr mezeiutója után Kolozsi Endre mezőberényi elnökö beszélt. Terjedelmes és részletesen magyarázta el a segítőpénztár minden ügyét. Előadást követően, egyszerű példák színezte, melyeket a gyákkörök eljeből merített. Az előadás után a munkások eljebésben törtek ki. Azóta újból számosan beiratkoztak a segítőpénztárra, kikkel együtt 210 a tagok száma.

Megeyi pénztárak államosítása. A megeyi pénztárak napjai meg vannak számlálva. Két hónap múlva életbe lép az 1902. III. törvényezikk, a mely a számvérségi és pénztári teendőket az állami közegetre ruhazza át. A pénzügyminiszter a helygyminiszter már intézkedett is jalluár elsőjén történő változásról és az ide vonatkozó rendeletek már szét is mentek az egyes hatóságokhoz.

Zászlószentelés. Az Orosházi ípartestület e hó 30-án zászlóavatási ünnepélyt tart, utána Ambrus Sándor és Küllay Pál dr. díszelnöksége, valamint Jeszenszky Elek dr. főrendezőse mellett zártkörű táncvigalmat rendez. A zászlóavatási ünnepély sorrendje: 23-én este 7 órakor gyülekezés a festületben, innen lámpionos és faklyásmenket vonul fel zenekiseret mellett az este 9 órakor érkezvő vonathoz Thék Endréné zászlóánya fogadtatására. Ismerkedési estély az Alföld vendéglőben. 30-án reggel 8 órától 9 ig gyülekeznek a festületben a tagok vendégek és a koszosus leányok vőfényei kikkel, küldöttség menesztés a zászlóanyáért egy negyed 10 órakor díszelvonulás bevont zászlóval zenekiseret mellett a színpadon, hol a zászlót felavadják. Itt 1. a himnusz éneklés az orosházi daleylet. 2. Alkalmi beszéd. 3. Szózat éneklés a daleylyel. 4. A zászlószegők beverése megállapított sorrendben. 5. A zászlóanya átadja a lobogót a testületi elnöknek. Delután 1 és fél órakor díszbéd az „Alföld” szálló nagytermében.

A szeghalmi önkéntes tűzoltó testület vasárnap tartotta alakuló közgyűlését melyen számosan jelentek meg a tisztviselők megválasztása céljából. Megválasztottak: főparancsnokul Horgosi Káfyás Imre nagybirtokos, helyettes főparancsnokul Bérassy Géza lapszerkesztő, I. osztályparancsnok Boros Flórián bir. végrehajtó, II. osztályparancsnok Arató Lajos tanító. Szakszafalásnokok: Turóty Kálmán, Boros Nándor, Seres Béla, pénztárnok Erdei József községi biró, szertárnok Mező Lajos, segédtesti Deszö János tkvi iktató, orvos dr. Csák István ügyész Sáriéni János ügyvéd.

Ügyérkjáték következménye. Győmán Nagy Lajos béres 5 éves fia és Janó Ferencz mezei munkás 3 éves törvénytelen kis leány unokája játszás közben összeestek s a kis fia a leányt megverte, a mi

miatt Janó bosszút forralt és a kis fia anyján akarta bosszuját tölteni, kit néhánykor életveszélyesen fenyegetett. Folyó hó 4-én, szerdán reggel munkára indult, de utközben egy kisse bepálinkázott és bosszutervert végrehajtani visszatért, berontott Nagy Lajosékhoz: aki nagyon megijedt és lármát csapott. A szomszédok a fűrmára összefutottak, a szomszédok a fűrmára összefutottak, a törteneket s felősege védelmére hazaszaladt. az izgága embert lakásából azonnal kilökte mire az bieskát fűtött és Nagynak a jobb oldalába lökte. — Az eset után Janót letartották, sulyosan sérült Nagy Lajos pedig néhez betegem tekszik s életben maradásához kevés remény van.

Elsőjegyző választás. Nagy izgalom közben folyt le hétfőn délután Kóndorson, a Sthajd Antal nyugdíjazásával megüresedett főjegyzői állásra kiirt választás, melyet Wieland Sándor dr. a szarvasi járás fűszalagbírja vezetett. Mi sem igazolja jobban az általánoson felesigazott érdeklődést, mint azon körülmény, hogy a képviselőtestület csaknem teljes számban (46-ból 42) se-regletet össze. A helyzet kialakulása már napok óta sejtette a bekövetkezett eredményt; két erősen szervezett párt állott egymással szemben, Baross István kondorosú másodjegyző s Tóth László csabai könyvelő érdekében. A megüresedett állásra heten pályáztak, a kiket a fűszalagbíró kivétel nélkül valamennyit beiktatta a jelöltek sorába. A választási eljárás során azonban csak az előbb említett két jelölt-öl volt szó, megej-tett, névszerűtől szavazásból Baross István kondorosú másodjegyző került ki győztesen 26 szavazattal, Tóth László 16 szavazattal ellenében. A megválasztott első jegyző a választás után nyomban letette a hivatali esküt.

Irodalom.

170. Oroszországban a világtörténelemben való beleszólását kezdő rajzolni a Nagy Képes Világtörténet 170. füzeté. Ez a hatalmas n.p., mely nagyságára fél Európával vetekedő gazdag mézőit és jégborította rónait írja, a természetes, szinte állati erőnek felülmúlhatatlan képe. Nemzeti karakterében megvan éghajlatának zordon egyhangúsága, egének örörlésége. Annyi erő és nyugalom van benne, mint a Volgában, az ő nemzeti folyójukban, mely széles medrében lassan hópölygőit iszapos, szöke hab juttat.

Ez a hatalmas nemzet méltó uralkodót nyert végre Katalin ezárnőben, kit Nagy Friderik nem hiába hasonlított Xeno görög császáréhoz és Medici Máriához; trónját férjének és rokonának holtestén építette fel. Egészen magaslatán állott kora műveltségének és nagy súlyt helyezett arra, hogy folytonos összeköttetésben legyen a francia irodalom legfőbb képviselőivel, különösen Voltaire-vel és Diderot-tal. El volt határozva európaiá tenni Oroszországot nemesek határai tekintetben, hanem műveltségre nézve is és legalább szönelvényes eljárás tekintve, lumánusabb volt, mint bármely előbbi fejedelem. M. Friderik József mellett ő legkiválóbb képviselője a felvilágosodott abszolutizmusnak.

Katalin ezárnőről szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 170. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetem tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörötésben 16 korona; füzetbenként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Könyvnyatásai Budapest, VIII., Üllői út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után, havi részletfizetésre is.

Felolősszerkesztő: SZIKES ANTAL.
Fűmunkatárs: PATAKI JÁNOS.

TANULÓ.

Dantzy Sándor
könyvny omdájában
egy jő házból való fiu
—tanulóul—
azonnal felvétetik.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda és visszaszállítás költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szüksgötletét az én költségemen házhoz szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gieditscha események és magvak. Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulescsal zárhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útőési és kezelési utasítás mellékelteik. Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy öly könyvet kap ezzel, ki ezimöt egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznosra ne fordítanák, város, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sehn akarnak, mert benne számos öly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsesemétek.

Kétéves, óriási jövedelmű biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül terjedt.

Czim: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Előnyös feltételek mellett ELADÓ a Kóssuth utcában a piactér közelében levő

493. SZÁMU HAZ. Ertekezhetni Pethő Istvánnal.

Eladó boltajtó.

Egy teljesen jókarban levő boltajtó jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítást nyujta kiadóhiv.

Köhögőknek a KAISER-féle

MELL-BONBONT

mint leghatasosabb ajánlhatom. 2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány kimutatja annak biztos sikerét köhögés, rekedtség, hurut és elnyalkosódással. Egy csomag ára 20 és 40 fill. Szarvason kapható: BUGYIS ANDOR gyógyszerárában.

